

EKONOMICKÁ FAKULTA TUL
Centrum oceňování majetku

TECHNICKÁ
UNIVERZITA
V LIBERCI

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

Specializační studium
Oceňování obchodních závodů (podniků)

Finanční účetnictví

Ing. Olga Malíková, Ph.D.

+420 485 352 366

olga.malikova@tul.cz

www.com.tul.cz

4.
Účetní výkaznictví – část 2.:
VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY

Obsah

- 4.1 Výkaz zisku a ztráty jako součást účetní závěrky.**
- 4.2 Zrození výsledovky (výkazu zisku a ztráty).**
- 4.3 Definice nákladů a výnosů.**
- 4.4 Hospodářské transakce s dopadem do výsledku hospodaření.**
- 4.5 Výkaz zisku a ztráty – druhové členění nákladů.**
- 4.6 Výkazy zisku a ztráty – účelové členění nákladů.**

4.1

Výkaz zisku a ztráty jako součást účetní závěrky

ÚČETNÍ ZÁVĚRKA

(dle § 18 ZoÚ)

- **Rozvaha**
- **Výkaz zisku a ztráty**
 - Měření výkonnosti podniku
 - Struktura VZZ
 - Vazba mezi Rozvahou a VZZ
 - Výsledkové účty
- **Výkaz o peněžních tocích**
- **Výkaz o změnách vlastního kapitálu**
- **Příloha k účetním výkazům**

4.2
Zrození výsledovky
(výkazu zisku a ztráty)

4.3

Definice nákladů a výnosů

DEFINOVÁNÍ NÁKLADŮ A VÝNOSŮ

Náklady

- Účelově vynaložené prostředky
- Hodnotově vyjádřená spotřeba výrobních vstupů
- **Představují snížení ekonomického prospěchu, který má dopad na snížení hodnoty vlastního kapitálu (vyjma výplat podílů na zisku)**

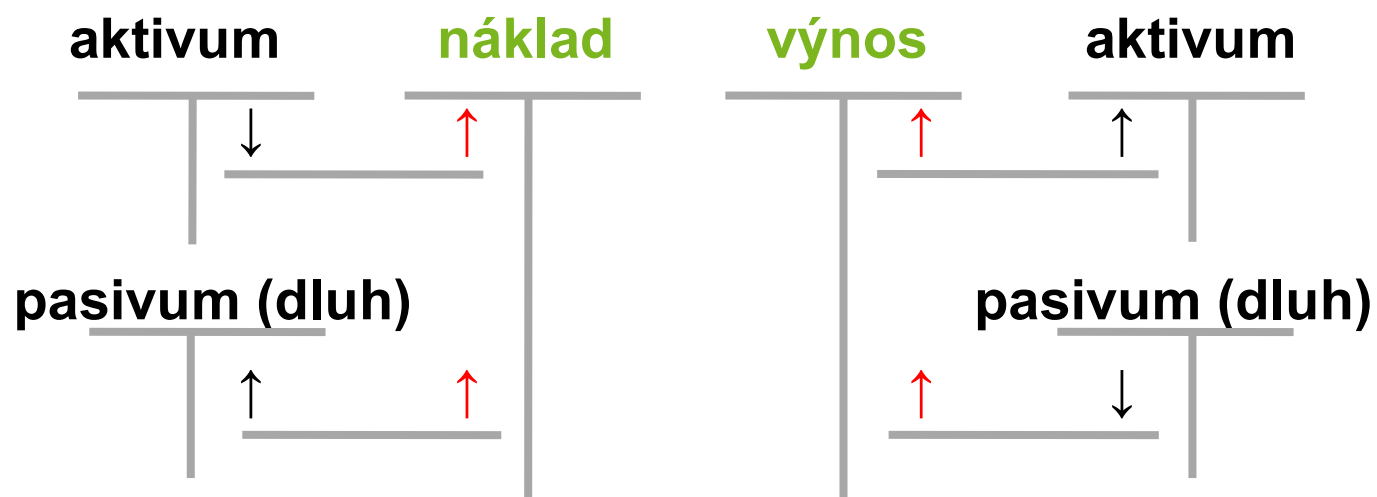
Výnosy

- Realizované výkony
- Hodnotově vyjádřené výstupy činnosti
- Vyjadřují , jak se vynaložené vstupy zhodnotily
- **Představují zvýšení ekonomického prospěchu, který má dopad na zvýšení hodnoty vlastního kapitálu (vyjma vkladů vlastníků)**

4.4

Hospodářské transakce s dopadem do výsledku hospodaření

Jak N a V mohou vzniknout?

Vliv hospodářských operací – výsledkové změny

	Výsledkové operace	
	Výsledkový účet	Rozvahový účet
5	Náklad ↑ zvýšení stavu	Aktivum ↓ snížení stavu
6	Náklad ↑ zvýšení stavu	Pasivum (dluh) ↑ zvýšení stavu
7	Výnos ↑ zvýšení stavu	Aktivum ↑ zvýšení stavu
8	Výnos ↑ zvýšení stavu	Pasivum (dluh) ↓ snížení stavu

Zápisy na účtech výsledkových

Náklady		Výnosy	
Růst nákladů			Růst výnosů
Konečný stav			Konečný stav

Náklady a výnosy:

- rozdílem zjistíme VH (zisk, když $V > N$; ztráta, když $V < N$),
- jsou buď konstantní a nebo rostoucí (obvykle jednostranné účtování),
- nemají počáteční stav (VH k 1.1. = 0) .

Okamžik uznání výnosu / nákladu

- **Výnosy** jsou účtovány v okamžiku, kdy jsou podnikem zasloužené (= realizované, je možné je zpeněžit).
- Základní podmínka: spolehlivost měření a dostatečný stupeň jistoty

- **Náklady** jsou vykázány, pokud je prokázána jejich souvislost s výnosy („**matching principle**“) – tzv. **náklady výkonu**
- **náklady období** – nejsou přímo přiřaditelné výnosům (pronájem kanceláří, reklama, daně atp.)

4.5
Výkaz zisku a ztráty – druhové členění nákladů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY – základní struktura (druhov^é členění)

Provozní náklady sk. 50 – 55, 58	=	Provozní výnosy sk. 60 a 64
	=	A) Provozní výsledek hospodaření
Finanční náklady sk. 56, 57	=	Finanční výnosy sk. 66
	=	B) Finanční výsledek hospodaření
	A)+ B)	= VH z před zdaněním
Daně z příjmů sk. 59 (náklady)		
		= VH běžného účet. období

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY - záhlaví

Zpracováno v souladu s vyhláškou č. 500/2002 Sb. ve znění pozdějších předpisů	VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY	Obchodní firma nebo jiný název účetní jednotky
	ke dni 31. prosince 20X1 (v celých tisících Kč)	
	IČ	Sídlo, bydliště nebo místo podnikání účetní jednotky

VZZ (vertikální) – zjištění provozního VH – provozní náklady dle druhu

I.		Tržby z prodeje výrobků a služeb	01		
II.		Tržby za prodej zboží	02		
A.		Výkonová spotřeba (ř. 04 + ř. 05 + ř. 06)	03		
A.	1	Náklady vynaložené na prodané zboží	04		
A.	2	Spotřeba materiálu a energie	05		
A.	3	Služby	06		
B.		Změna stavu zásob vlastní činnosti (+/-)	07		
C.		Aktivace (-)	08		
D.		Osobní náklady (ř. 10 + ř. 11)	09		
D.	1	Mzdové náklady	10		
D.	2	Náklady na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění a ostatní náklady	11		
E.		Úpravy hodnot v provozní oblasti (ř. 13 + ř. 14 + ř. 15)	12		
E.	1	Úpravy hodnot dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku	13		
E.	2	Úpravy hodnot zásob	14		
E.	3	Úpravy hodnot pohledávek	15		
III.		Ostatní provozní výnosy (ř. 17 + ř. 18 + ř. 19)	16		
III.	1	Tržby z prodaného dlouhodobého majetku	17		
III.	2	Tržby z prodaného materiálu	18		
III.	3	Jiné provozní výnosy	19		
F.		Ostatní provozní náklady (ř. 21 + ř. 22 + ř. 23 + ř. 24 + ř. 25)	20		
F.	1	Zůstatková cena prodaného dlouhodobého majetku	21		
F.	2	Prodaný materiál	22		
F.	3	Daně a poplatky	23		
F.	4	Rezervy v provozní oblasti a komplexní náklady příštích období	24		
F.	5	Jiné provozní náklady	25		
*		Provozní výsledek hospodaření (+/-) (ř. 01 + ř. 02 - ř. 03 - ř. 07 - ř. 08 - ř. 09 - ř. 12 + ř. 16 - ř. 20)	26		

VZZ (vertikální) – zjištění finančního VH

IV	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku - podíly (ř. 28 + ř. 29)	27		
IV. 1	Výnosy z podílů - ovládaná nebo ovládající osoba	28		
IV. 2	Ostatní výnosy z podílů	29		
G.	Náklady vynaložené na prodané podíly	30		
V.	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku (ř.32 + ř.33)	31		
V. 1	Výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku - ovládaná nebo ovládající osoba	32		
V. 2	Ostatní výnosy z ostatního dlouhodobého finančního majetku	33		
H.	Náklady související s ostatním dlouhodobým finančním majetkem	34		
VI.	Výnosové úroky a podobné výnosy (ř. 36 + ř. 37)	35		
VI. 1	Výnosové úroky a podobné výnosy - ovládaná nebo ovládající osoba	36		
VI. 2	Ostatní výnosové úroky a podobné výnosy	37		
I.	Úpravy hodnot a rezervy ve finanční oblasti	38		
J.	Nákladové úroky a podobné náklady (ř. 40 + ř. 41)	39		
J. 1	Nákladové úroky a podobné náklady - ovládaná nebo ovládající osoba	40		
J. 2	Ostatní nákladové úroky a podobné náklady	41		
VII.	Ostatní finanční výnosy	42		
K.	Ostatní finanční náklady	43		
*	Finanční výsledek hospodaření (+/-) (ř. 27 - ř. 30 + ř. 31 - ř. 34 + ř. 35 - ř. 38 - ř. 39 + ř. 42 - ř. 43)	44		

VZZ (vertikální) – zjištění VH za běžné účetní období

**	Výsledek hospodaření před zdaněním (+/-) (ř. 26 + ř. 44)	45		
L.	Daň z příjmů (ř. 47 + ř. 48)	46		
L. 1	- splatná	47		
L. 2	- odložená (+/-)	48		
**	Výsledek hospodaření po zdanění (+/-) (ř. 45 - ř. 46)	49		
M.	Převod podílu na výsledku hospodaření společníkům (+/-)	50		
***	Výsledek hospodaření za účetní období (+/-) (ř.49 - ř. 50)	51		
*	Čistý obrat za účetní období (I. + II. + III. + IV. + V. + VI. + VII.)	52		

4.6
Výkaz zisku a ztráty – účelové členění nákladů

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY – základní struktura (účelové členění)

Výrobní náklady REALIZOVANÝCH výkonů	=	Tržby za vlastní výkony a zboží (US 60x)
	=	Hrubý zisk nebo ztráta (tzv. „hrubá marže“)
Odbytové náklady (tzv. odbytová režie) Správní náklady (tzv. správní režie) Ostatní provozní náklady	=	Ostatní provozní výnosy
	=	A) Provozní výsledek hospodaření
Finanční náklady sk. 56, 57	=	Finanční výnosy sk. 66
	=	B) Finanční výsledek hospodaření
	A)+ B)	= VH před zdaněním
Daně z příjmů sk. 59 (náklady)	=	
	=	VH běžného účet. období

VZZ (vertikální) – zjištění provozního VH – provozní náklady dle účelu

Označení	TEXT	Číslo řádku	Skutečnost v účetním období	
			sledovaném	minulém
a	b	c	1	2
I.	Tržby z prodeje výrobků, zboží a služeb	01		
A.	Náklady prodeje (včetně úprav hodnot)	02		
*	Hrubý zisk nebo ztráta (ř. 01 - 02)	03		
B.	Odbytové náklady (včetně úprav hodnot)	04		
C.	Správní náklady (včetně úprav hodnot)	05		
II.	Ostatní provozní výnosy	06		
D.	Ostatní provozní náklady	07		
*	Provozní výsledek hospodaření (ř. 03 - 04 - 05 + 06 - 07)	08		

Náklady – účelové členění

Náklady na prodané výkony = vynaložené náklady na prodané výrobky, prodané služby, prodané zboží

Prodejní (odbytová) režie = balné, osobní N, odpisy, nájemné, cestovné, telekomunikační N, N na pojištění, N na osvětlení, otop, ostat. prodej.N

Správní režie = osobní N, odpisy, nájemné, cestovné, telekomunikační N, N na pojištění, N na osvětlení, otop, ostat. prodejní N

Jiné režij. N = RN na logistiku, zásobování, na dopravu, na opravy a údržbu, na informač. technologie, na úklid, ostatní rež. N

Jiné provozní N = ZC prodaného DNHM, prodaný mater., dary, pokuty, penále a úroky z prodlení, tvorba a zúčtování rezerv, odpis pohledávek, tvorba a zúčtování opravných položek v provozní oblasti, ostat. provoz .N, manka a škody v provoz. oblasti

Literatura

BOKŠOVÁ, J., 2013. *Účetní výkazy pod lupou I.: Základy účetního výkaznictví*. Praha: Linde. ISBN 978-80-7201-921-2.

ČESKO, 2002. Vyhláška č. 500 ze dne 25. listopadu 2009, kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro účetní jednotky, které jsou podnikateli účtujícími v soustavě podvojného účetnictví. In: *Sbírka zákonů České republiky*. Částka 174, strana 9690, ISSN 1211-1244. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-500>

IASB, 2023. *Conceptual Framework* [online]. London: International Accounting Standards Board. [cit. 2023-08-25]. Available from: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-ofstandards/conceptual-framework.html/>

STROUHAL, J. et al., 2023. *Meritum Účetnictví podnikatelů 2023*. Praha: Wolters Kluwer ČR. ISBN 978-80-7676-641-9.

ŠTEKER, K. a M. OTRUSINOVÁ, 2021. *Jak číst účetní výkazy: základy českého účetnictví a výkaznictví*. 3. vyd. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3184-6.

EKONOMICKÁ FAKULTA TUL
Centrum oceňování majetku

Děkuji za pozornost

Ing. Olga Malíková, Ph.D.

+420 485 352 366

olga.malikova@tul.cz

www.com.tul.cz